

אל תהיה צודק, תהיה פחדן

כמי שבחודש האחרון נועל את הרכב מבפנים ליתר ביטחון, הרגשתי כי מחובתי להגיש לכם מדריך שנכתב בדם להתנהלות בכבישי ישראל ☹ נקודת המוצא היא אחת: הטעות היא תמיד שלי

חשוב שהקשר המילולי עם הבא להורגך

יהיה נהיר ומובן, ולא ייווצר סרבול בהעברת המסרים, עניין אפשרי לחלוטין כשצד אחד מנסה להתנצל והשני מתרכז בתיאורים של אילו אקטים אלימים הוא שואף לבצע בו. לכן כדאי שתכין מבעוד מועד שלטים כתובים בשלוש שפות – כולל בציורים, למקרה שהוא לא ממש שולט בקריאה באף שפה – לבחירתך, שבהם כתוב באופן ברור ובמשפטים קצרים: "אני איריט. קבל את התנצלותי. נראה לי כמו פתרון סביר אם תשבור לי את המראה".

אם אתה איש צוות רפואי בבית חולים, שחש איום מצד בן משפחה של חולה שלא מרוצה שהוא צריך להמתין, או מה נוף בחדר האשפוז שלו – אתה יכול לבחור אחד משניים: או להסביר לטמבל שימתין בסבלנות, יש לך סדרי עדיפויות מקצועיים ורמות דחיפות שונות – ואז כנראה תהפוך בתוך דקות מרופא למאושפז במחלקת פגיעות גפיים; או שתגיד לחמום המוח – "כן אדוני, אני עוזב את כל עיסוקי כמנתח בכיר/רופא עיניים/אורתופד/טכנאי רנטגן, ואומר לאישה שהגיעה לכאן בלי דופק שתמתין בסבלנות, כי אני חייב לטפל באחייך שנחתך בגילוח וצריך פלסטר".

גם אם אתה סתם יורד לרוקן את הפח או להזיז את המכונית בחניית הבניין שלך, מומלץ לצאת מהבית עם אפוד מגן נגד כדורים, קסדת אופנוע, מגיני ברכיים של רוכבי אופניים ומגן שיניים של מתאגרפים. האגרוף יכול להפתיע אותך בכל מקום, וכדאי שתנקוט את כל אמצעי ההגנה האפשריים. במחשבה שנייה, אולי עדיף להצטייד בחליפת אמוראים או בשריון של אביר מימי הביניים.

ייתכן שנסעת לחופשה באילת, שילמת מחיר מופקע והתיישבת עם רעייתך על יד הבריכה, תוך שאתה מנסה לקרוא להנאתך עיתון או ספר, בזמן שהמשפחה שלידך הביאה מערכת קריוקי וגריל קטן, אבי המשפחה מעשן עליך עם יותר עשן ממה שמוציא הגריל, והילדים שלהם משחקים מטקות כשאתה באמצע. במקרה כזה אתה יכול כמובן להי עיר להם, אבל הבא בחשבון שתיאלץ לבטל את המשך הליו"ל לאותו יום כדי לעבור בביה"ח יוס"פטל באילת ניתוח להסרת רגלית של כיסא כתר פלסטיק מהגב. בערב תרואיין כנראה לתוכנית של רפי רשף, שישאל "איפה זה פוגש אותך?" ויתכוון לשיפור שפגש את המצח שלך. אופציה מומלצת יותר היא לבקש מהשכנים החדשים להגביר את המוזיקה, להציע להם שתביא מהחדר כמה קבבים שאין לך צורך בהם, וגם מאפרה גדולה מהלובי כדי שיכבו בה את הסיגריות במקום בתוך הבריכה. אם את מורה בבית ספר והתלמיד לירון מנבל את הפה, יורק על הרצפה ומאיים בסכין על חברו לכיתה, בימים אחרים היה מקובל להוציא אותו מהכיתה ולהזמין אותו ואת הוריו לבירור עם מנהל בית הספר. היום מומלץ יותר להגיד ללירון שהוא צודק לגמרי, ושחברו הרוויח ביושר את האגרוף כי הוא העליב אותו בזה שהוא קיבל במבחן ציון יותר גבוה ממנו ב־60 נקודות. כל אופציה אחרת תסתיים בכך שמכוניתך תאושפז במוסך במקרה הטוב, או שאת תעברי שיעור אנטומיה במיון אחרי שאבא של לירון יגיע לבית הספר וידגים את האמרה הידועה: חושך שבטו שונא מחנכו. ☹

בית הספר. היום מומלץ יותר להגיד ללירון שהוא צודק לגמרי, ושחברו הרוויח ביושר את האגרוף כי הוא העליב אותו בזה שהוא קיבל במבחן ציון יותר גבוה ממנו ב־60 נקודות. כל אופציה אחרת תסתיים בכך שמכוניתך תאושפז במוסך במקרה הטוב, או שאת תעברי שיעור אנטומיה במיון אחרי שאבא של לירון יגיע לבית הספר וידגים את האמרה הידועה: חושך שבטו שונא מחנכו. ☹

yairn@israelhayom.co.il

אפשרות נוספת היא ללמוד כמה משפטים בשפה זרה, נניח שבדית, בתווה שהמחשבה שמולו עומד תייר תגרום לנהג השני לחשוב פעמיים לפני שהוא תוקף אותך בפטיש – או לפחות להתחשב במוצא שלך ולהסתפק בתקיפה במפתח שבדי. 2. טקסט: אם איזה יצור ברברי ומגודל ניגש אל חלון מכוניתך במבט מאיים עם סכין, גרון או אקרה, טוב תעשה אם תקדים תרופה למכה בראש – תפתח חריץ קטן בחלון הרלת הנעולה שלך, תגיש לו מברג ותאמר: "תוכל בבקשה לעשות לי טובה ולנקר לי את הצמיגים? נראה לי שזה מה שמגיע לאדם כמוני". אם הבחור לא הבין את המסר, צא מהמכונית ונקב את צמיגי מכוניתך בעצמך תוך כדי שאתה אומר "תאמין לי, אני לא שווה את המאמץ, בגלל זה אני

איזה עובדיה בנישו

עושה את זה בעצמי".

אם אתה זומם על חניה וממתין כבר עשר דקות שמישהו ייצא ממנה, ופתאום גורם שלישי משתחל פנימה ולוקח את החניה מתחת לאפך, תוך שיחת טלפון שבה הוא מדווח לר-עיתו שהוא הולך לקנות פיצוחים – מומלץ לא להיאבק במ שתחל אלא להגיד "זה בסדר, אני סתם מחכה פה בכיף שלי" או "נראה לי ראוי שאורח כמוך, שבטח ממחר לטפל בנוזקים, ייהנה מהחניה הזו, ולא אני שסתם הולך לסרט".

הזמנים חשתנים, ולא כל מה שהיה מקובל

פעם, רלוונטי להיום. זה נכון לגבי תקינות פוליטית, מיטו, פליקים בטוסיק שקיבלנו כילדים מההורים ונחשבו לאקט חינוכי תקין, וגם התקשורת המילולית עם הזולת, שהיתה בעבר יותר משוחררת.

פעם היה לגמרי סביר להגיד למישהו בכביש "מי נתן לך רישיון?" כחלק מאיישביעות רצון שלך מהנהיגה שלו ובחצי חיוך, וזה היה נענה כנראה בפרצוף מופתע ואולי גם בציון של בוחן הנהיגה שהעביר אותו בטסט. אם מישהו חתך אותך בכביש יכולת להגיד לו "אה, סליחה, יש פה תור" או "תגיד לי, אתה נורמלי?" משפט שהיום צריך להיות לא ממש נור-מלי בשביל להגיד אותו, פשוט כי הוא עלול לקרב אותך אל מותך, או לפחות למפגש לא חברי בין הראש שלך ללום של הנהג השני.

אולי זה היה ככה תמיד, וההבדל היחיד הוא שיש עכשיו לכל אחד מצלמה שמתעדת את האירוע האלים, ובטלוויזיה יש שלל תוכניות שישמחו לשרד את הקטטה היומית, זה הרי מביא דייטינג והרבה יותר זול מהפקת מקור. חוץ מזה שסצנות עם כל כך הרבה דם יודע לביים רק טרנטינו, וכרגע הוא יותר בעניין של לבלות עם הילד שלו בכל מיני מתחמי ג'ימבורי ברחבי תל אביב. אבל יכול להיות שהביטחון האישי הוא באמת לא מה שהיה פעם, ושפשוט נהיה מסוכן לחיות פה.

אני מודה שאני קצת מתגעגע לימים שבהם חנה בבלי לימדה אותנו ברדיו נימוסים והליכות, ואפילו הגששים הסתלבטו עליה במערכון האלמותי על הסוגיה המכריעה: מי צריך לומר שלום ראשון, זה שעולה או זה שיורד?

בימים אלו אנחנו עסוקים יותר במי ידקור רא-שון: זה שחולף עם אופנוע ויש לו בכיס סכין ובבית פיטבול, או תלמיד בית הספר שהמנהל לא בא לו טוב בעין? לשלוח את הילדים שלך ללמוד נימוסי שולחן בשווייץ זה אולי כבר פחות רלוונטי בימינו, אבל האדם הסביר כן צריך להתאים את עצמו לסטנדרטים החדשים ולהתכונן למפגש הבא עם המציאות הישראלית. מעבר לעובדה שכדאי לכל אחד מאיתנו תהיה צוואה מוכנה באיזו מגירה למי קרה שמישהו יחליט להטיח בו קסדה, כדאי להי תכונן בעוד רבדים. תחשבו כמה זה מוזר שאפילו בתשדירי הטלוויזיה מטעם המדינה מנסים להסביר לנו בנימוס שאם מישהו עוקף אותך בתור, אתה לא חייב מייד להכות אותו, ומומלץ לבדוק קודם אם אין לו פטור מתור.

כמי שבחודש האחרון נועל את הרכב מבפנים ליתר ביטחון, ופחדן באופן כללי, אני גאה להגיש לכם בראש מורכן את המדריך השלם להתנהגות והירה במציאות הישראלית של 2022. לגזור ולי-שמור על המקרה, אם כי רצוי שיהיו גם עותקים בתא הכפפות ברכב, בצמוד לתעודת הזהות וכי רטים קופת חולים.

1. טון הדיבור: חשוב שבכואך לשוחח עם זרים, יהיה ברור להם מטון הדיבור שלך שאין בך שום ביקורתיות, תוקפנות, שיפוטיות או התנגדות לצאת פראייה. עדיף כמובן לא לדבר בכלל, אבל אם כבר אמרת משהו, כדאי שהבהמה שבא להכות אותך ישמע מכיוונך טון מפויס, רך, מבוהל ומתרפס, שיגרום לו להבין שדיברת לעצמך והאשמת את עצמך בזה שהוא נסע נגד הכיוון ונכנס בך ב־140 קמ"ש.